Parlamentul României
Senat

PROIECT

H O T Ă R Â R E

Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2019/943 în ceea ce privește adaptarea facturilor de energie din Uniune la cerințele viitorului, prin reducerea costurilor sistemului și prin încurajarea electrificării și a digitalizării

COM(2026) 600 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 2) privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/349/10.11.2026,
Senatul adoptă prezenta h o t ă r â r e.

Art. 1.- Senatul României constată că Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2019/943 în ceea ce privește adaptarea facturilor de energie din Uniune la cerințele viitorului, prin reducerea costurilor sistemului și prin încurajarea electrificării și a digitalizării – COM(2026) 600 final – respectă principiul subsidiarității și principiul proporționalității.

Art. 2.- Senatul României

(1) Consideră că:

a) propunerea de regulament poate contribui la reducerea costurilor sistemului energetic și la îmbunătățirea accesibilității prețurilor energiei electrice pentru consumatori și întreprinderi, prin stimularea utilizării eficiente a infrastructurii existente, promovarea soluțiilor digitale și dezvoltarea unor mecanisme mai eficiente de gestionare a rețelelor;

b) promovarea rețelelor electrice inteligente, a contorizării inteligente și a utilizării instrumentelor digitale poate contribui la creșterea eficienței energetice, la integrarea surselor regenerabile de energie și la îmbunătățirea capacității de monitorizare și gestionare a infrastructurii energetice;

c) dispozițiile referitoare la schimbul și reutilizarea securizată a datelor privind rețeaua de energie electrică, interoperabilitatea acestora și dezvoltarea unor soluții digitale bazate pe inteligență artificială sunt relevante pentru transformarea digitală a sectorului energetic și pentru promovarea unor mecanisme eficiente de cooperare între operatorii de sistem;

d) dezvoltarea cadrului european pentru schimbul de date energetice trebuie să valorifice principiile interoperabilității semantice și tehnice, reutilizării datelor și soluțiilor existente, precum și principiile „doar o singură dată" și transparenței informațiilor,

pentru a evita fragmentarea sistemelor informatice și multiplicarea obligațiilor administrative.

(2) Susține că:

a) aplicarea măsurilor de stimulare a electrificării trebuie să țină seama de principiul neutralității tehnologice, în special în sectoarele industriale în care înlocuirea imediată a gazelor naturale cu energia electrică nu este posibilă din punct de vedere tehnic sau nu este viabilă din punct de vedere economic, pentru a evita afectarea competitivității întreprinderilor și a permite o tranziție energetică adaptată particularităților fiecărui sector;

b) eventualele modificări ale regimului fiscal aplicabil energiei electrice și gazelor naturale trebuie să fie precedate de o evaluare a impactului economic și social asupra industriei, consumatorilor casnici și competitivității întreprinderilor, cu luarea în considerare a diferențelor dintre statele membre în ceea ce privește structura consumului energetic, infrastructura disponibilă și capacitatea de adaptare la electrificare;

c) implementarea obiectivelor privind extinderea sistemelor de contorizare inteligentă trebuie să se realizeze potrivit unui calendar realist și predictibil, adaptat situației infrastructurii energetice din fiecare stat membru și costurilor necesare modernizării acesteia, cu menținerea unei flexibilități suficiente pentru autoritățile naționale și operatorii de sistem;

d) aplicarea măsurilor de electrificare și de modificare a regimurilor tarifare trebuie să țină seama de necesitatea protejării competitivității întreprinderilor mari consumatoare de energie și a întreprinderilor mici și mijlocii, prin evitarea unor creșteri disproporționate ale costurilor energetice și prin asigurarea unor condiții de tranziție adaptate capacității economice și tehnologice a acestora;

e) investițiile necesare modernizării și extinderii rețelelor electrice trebuie să fie realizate în condiții de eficiență economică și transparență, astfel încât costurile acestora să nu fie transferate în mod disproporționat asupra consumatorilor finali, în special asupra gospodăriilor vulnerabile și a întreprinderilor mici și mijlocii, fiind necesară valorificarea soluțiilor de optimizare a infrastructurii existente înaintea extinderii convenționale a rețelelor;

f) informațiile privind tarifele de rețea și alte date relevante pentru funcționarea sistemului energetic trebuie să fie puse la dispoziție, în măsura permisă de regimul juridic aplicabil, în formate deschise, structurate și prelucrabile automat, însoțite de metadate standardizate și, după caz, de interfețe de programare a aplicațiilor (API), pentru a facilita schimbul și reutilizarea acestora;

g) cadrul european privind schimbul de date energetice trebuie să fie corelat cu Cadrul european de interoperabilitate (EIF), cu standardele IEC CIM/CGMES și cu cerințele europene de securitate cibernetică, pentru a asigura interoperabilitatea tehnică și semantică a sistemelor, precum și protecția infrastructurilor și a datelor utilizate;

h) dezvoltarea sistemelor de contorizare inteligentă și a infrastructurilor digitale asociate trebuie să țină seama de cerințele de interoperabilitate prevăzute de Regulamentul (UE) 2023/1162, pentru a facilita schimbul de date între sistemele energetice și pentru a evita introducerea unor soluții informatice incompatibile;

i) implementarea soluțiilor digitale pentru gestionarea consumului de energie și pentru accesul la informațiile energetice trebuie să respecte cerințele de accesibilitate digitală prevăzute de Directiva (UE) 2016/2102 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public, în domeniul său de aplicare, precum și cerințele de accesibilitate aplicabile celorlalte servicii digitale, astfel încât persoanele cu dizabilități să nu fie excluse de la utilizarea acestor instrumente;

j) la nivel național, schimburile de date între autoritățile publice trebuie să fie realizate, în condițiile legislației aplicabile, prin Platforma Națională de Interoperabilitate, iar datele relevante să fie publicate în formate deschise pe portalul data.gov.ro, pentru a facilita reutilizarea informațiilor și cooperarea instituțională;

k) implementarea sistemelor de contorizare inteligentă în România trebuie să fie evaluată din perspectiva interoperabilității, iar Autoritatea pentru Digitalizarea României să fie implicată, în limitele atribuțiilor sale legale și în complementaritate cu autoritățile sectoriale competente, în coordonarea poziției naționale privind actele de punere în aplicare referitoare la schimbul de date și la interoperabilitatea sistemelor;

l) este necesară reanalizarea concluziei din fișa legislativă și digitală potrivit căreia evaluarea interoperabilității „nu se aplică", având în vedere că propunerea cuprinde dispoziții privind schimbul de date, interoperabilitatea și utilizarea soluțiilor digitale în sectorul energetic, inclusiv prin raportare la domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) 2024/903 privind măsuri pentru un nivel ridicat de interoperabilitate a sectorului public în întreaga Uniune;

m) aplicarea noilor dispoziții trebuie să respecte delimitarea competențelor instituționale, având în vedere că prevederile referitoare la tarifele de rețea, contorizarea inteligentă, fiscalitatea energiei și condițiile de acces și racordare la rețea intră în responsabilitatea autorităților și instituțiilor cu atribuții sectoriale în domeniul energiei, fără a institui atribuții operaționale directe pentru Autoritatea pentru Digitalizarea României privind administrarea datelor energetice, a sistemelor de contorizare inteligentă sau a infrastructurii rețelelor electrice;

n) în elaborarea actelor de punere în aplicare prevăzute de propunere, inclusiv a celor referitoare la schimbul de date și utilizarea inteligenței artificiale, trebuie asigurată participarea autorităților competente în domeniul transformării digitale și al interoperabilității, în limitele atribuțiilor legale ale acestora, pentru a promova standardizarea, reutilizarea datelor și coerența soluțiilor informatice la nivel național și european;

o) în cadrul negocierilor la nivelul Consiliului Uniunii Europene, România trebuie să urmărească promovarea formatelor deschise pentru datele tarifare, corelarea soluțiilor informatice cu Cadrul european de interoperabilitate și cu standardele deschise, asigurarea interoperabilității datelor de contorizare și corectarea eventualelor neconcordanțe dintre textul propunerii și fișa financiară care o însoțește;

p) implementarea obligațiilor privind contorizarea inteligentă și schimbul de date trebuie să fie însoțită de evaluarea costurilor tehnice și administrative pentru operatorii de sistem și autoritățile competente, astfel încât măsurile adoptate să rămână proporționale cu obiectivele de reducere a costurilor energiei electrice și de modernizare a infrastructurii energetice.

(3) Subliniază că este necesară asigurarea unui echilibru între obiectivele de reducere a costurilor energiei electrice, accelerare a electrificării și modernizare a infrastructurii energetice, pe de o parte, și menținerea competitivității industriei, protejarea consumatorilor și respectarea neutralității tehnologice, acolo unde electrificarea imediată nu este fezabilă, pe de altă parte, cu asigurarea interoperabilității sistemelor informatice, a securității cibernetice și a unei repartizări echitabile a costurilor tranziției energetice.

Art. 3.- Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar Opinia cuprinsă în această hotărâre se transmite către instituțiile europene.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din .. noiembrie 2026, cu respectarea prevederilor art. 76 alin (2) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului
Mircea ABRUDEAN

București, .. noiembrie 2026
Nr. ..

SENATUL ROMÂNIEI
Comisia pentru Afaceri Europene
Nr.LXIII/ 349
Data 10.11.2026
XXXV4/1527/10.11.2026

Parlamentul României
Senat

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT
la
Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2019/943 în ceea ce privește adaptarea facturilor de energie din Uniune la cerințele viitorului, prin reducerea costurilor sistemului și prin încurajarea electrificării și a digitalizării

COM (2026) 600 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr.2, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării Propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2019/943 în ceea ce privește adaptarea facturilor de energie din Uniune la cerințele viitorului, prin reducerea costurilor sistemului și prin încurajarea electrificării și a digitalizării, COM (2026) 600 final.

Lucrările comisiei au avut loc în data de 2 noiembrie 2026. Au fost analizate punctele de vedere transmise de Ministerul Afacerilor Externe, punctul de vedere al Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, punctul de vedere al Autorității pentru Digitalizarea României, precum și fișa de sinteză elaborată de Serviciul pentru Afaceri Europene.
Comisiile permanente sesizate, respectiv, Comisia pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale, Comisia economică, industrii, servicii, turism și

antreprenoriat, Comisia pentru comunicații, tehnologia informației și inteligență artificială și Comisia pentru mediu nu au transmis observații.

Descrierea documentului european

Propunerea de regulament urmărește reducerea durabilă a costurilor energiei electrice pentru cetățeni și întreprinderi, prin optimizarea utilizării infrastructurii energetice existente, modernizarea regulilor privind tarifele de rețea, stimularea electrificării și extinderea utilizării soluțiilor digitale. Inițiativa vizează, totodată, îmbunătățirea gestionării cererilor de racordare și dezvoltarea rețelelor electrice inteligente.

Propunerea prevede modificarea principiilor privind stabilirea tarifelor rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice, în scopul utilizării eficiente a infrastructurii și al reducerii costurilor sistemului. Sunt prevăzute posibilitatea adoptării unor orientări europene privind structura tarifelor, metodologii armonizate și condiții pentru aplicarea unor regimuri tarifare diferențiate anumitor categorii de utilizatori.

De asemenea, propunerea promovează utilizarea soluțiilor inteligente, digitale și a alternativelor la extinderea convențională a rețelelor, precum și introducerea unui cadru comun de indicatori pentru rețelele electrice inteligente. Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) urmează să formuleze recomandări privind acești indicatori și să monitorizeze progresele înregistrate la nivel european.

Un element important îl constituie dezvoltarea unui cadru european pentru gestionarea, schimbul și reutilizarea securizată a datelor privind rețelele electrice, inclusiv pentru cercetare, inovare și utilizarea inteligenței artificiale. Propunerea prevede cooperarea voluntară dintre operatorii de sistem, facilitată de ENTSO-E și de entitatea europeană a operatorilor de distribuție, precum și posibilitatea

stabilirii unor cerințe comune privind modelele de date, formatele, interfețele și gestionarea riscurilor.

În ceea ce privește contorizarea inteligentă, propunerea stabilește obiective minime de acoperire de 50% dintre clienții finali până la 31 decembrie 2030 și de 75% până la 31 decembrie 2033, cu posibilitatea unei prelungiri limitate în cazuri justificate. Sunt menținute posibilități de evaluare a costurilor și beneficiilor, în condițiile prezentate în documentul de fundamentare.

Propunerea include, potrivit fișei de sinteză, măsuri privind impozitarea energiei electrice, pentru favorizarea electrificării și sprijinirea competitivității industriilor mari consumatoare de energie, precum și clarificări privind gestionarea congestionării rețelelor. Autoritățile naționale de reglementare ar putea lua în considerare maturitatea cererilor de racordare, impactul acestora asupra rețelei și criterii economice, sociale sau de mediu, cu respectarea transparenței și nediscriminării.

În urma examinării, membrii comisiei:

• **constată că:**

- temeiul juridic al propunerii îl constituie articolul 194 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care constituie temeiul juridic pentru propunerea de măsuri care vizează, printre altele, să asigure funcționarea pieței energiei, să promoveze eficiența energetică și economiile de energie, precum și dezvoltarea de forme noi și regenerabile de energie. În domeniul energiei, Uniunea deține competență partajată în temeiul articolului 4 alineatul (2) litera (i) din TFUE.
- propunerea respectă principiile subsidiarității și proporționalității, în conformitate cu Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității și cu articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

• **consideră că:**

- propunerea de regulament poate contribui la reducerea costurilor sistemului energetic și la îmbunătățirea accesibilității prețurilor energiei electrice pentru consumatori și întreprinderi, prin stimularea utilizării eficiente a infrastructurii existente, promovarea soluțiilor digitale și dezvoltarea unor mecanisme mai eficiente de gestionare a rețelelor;
- promovarea rețelelor electrice inteligente, a contorizării inteligente și a utilizării instrumentelor digitale poate contribui la creșterea eficienței energetice, la integrarea surselor regenerabile de energie și la îmbunătățirea capacității de monitorizare și gestionare a infrastructurii energetice;
- dispozițiile referitoare la schimbul și reutilizarea securizată a datelor privind rețeaua de energie electrică, interoperabilitatea acestora și dezvoltarea unor soluții digitale bazate pe inteligență artificială sunt relevante pentru transformarea digitală a sectorului energetic și pentru promovarea unor mecanisme eficiente de cooperare între operatorii de sistem;
- dezvoltarea cadrului european pentru schimbul de date energetice trebuie să valorifice principiile interoperabilității semantice și tehnice, reutilizării datelor și soluțiilor existente, precum și principiile „doar o singură dată" și transparenței informațiilor, pentru a evita fragmentarea sistemelor informatice și multiplicarea obligațiilor administrative;

• **susține că:**

- aplicarea măsurilor de stimulare a electrificării trebuie să țină seama de principiul neutralității tehnologice, în special în sectoarele industriale în care înlocuirea imediată a gazelor naturale cu energia electrică nu este posibilă din punct de vedere tehnic sau nu este viabilă din punct de vedere economic, pentru a evita afectarea competitivității întreprinderilor și a permite o tranziție energetică adaptată particularităților fiecărui sector;

- eventualele modificări ale regimului fiscal aplicabil energiei electrice și gazelor naturale trebuie să fie precedate de o evaluare a impactului economic și social asupra industriei, consumatorilor casnici și competitivității întreprinderilor, cu luarea în considerare a diferențelor dintre statele membre în ceea ce privește structura consumului energetic, infrastructura disponibilă și capacitatea de adaptare la electrificare;
- implementarea obiectivelor privind extinderea sistemelor de contorizare inteligentă trebuie să se realizeze potrivit unui calendar realist și predictibil, adaptat situației infrastructurii energetice din fiecare stat membru și costurilor necesare modernizării acesteia, cu menținerea unei flexibilități suficiente pentru autoritățile naționale și operatorii de sistem;
- aplicarea măsurilor de electrificare și de modificare a regimurilor tarifare trebuie să țină seama de necesitatea protejării competitivității întreprinderilor mari consumatoare de energie și a întreprinderilor mici și mijlocii, prin evitarea unor creșteri disproporționate ale costurilor energetice și prin asigurarea unor condiții de tranziție adaptate capacității economice și tehnologice a acestora;
- investițiile necesare modernizării și extinderii rețelelor electrice trebuie să fie realizate în condiții de eficiență economică și transparență, astfel încât costurile acestora să nu fie transferate în mod disproporționat asupra consumatorilor finali, în special asupra gospodăriilor vulnerabile și a întreprinderilor mici și mijlocii, fiind necesară valorificarea soluțiilor de optimizare a infrastructurii existente înaintea extinderii convenționale a rețelelor;
- informațiile privind tarifele de rețea și alte date relevante pentru funcționarea sistemului energetic trebuie să fie puse la dispoziție, în măsura permisă de regimul juridic aplicabil, în formate deschise, structurate și prelucrabile automat, însoțite de metadate standardizate și, după caz, de interfețe de programare a aplicațiilor (API), pentru a facilita schimbul și reutilizarea acestora;

- cadrul european privind schimbul de date energetice trebuie să fie corelat cu Cadrul european de interoperabilitate (EIF), cu standardele IEC CIM/CGMES și cu cerințele europene de securitate cibernetică, pentru a asigura interoperabilitatea tehnică și semantică a sistemelor, precum și protecția infrastructurilor și a datelor utilizate;
- dezvoltarea sistemelor de contorizare inteligentă și a infrastructurilor digitale asociate trebuie să țină seama de cerințele de interoperabilitate prevăzute de Regulamentul (UE) 2023/1162, pentru a facilita schimbul de date între sistemele energetice și pentru a evita introducerea unor soluții informatice incompatibile;
- implementarea soluțiilor digitale pentru gestionarea consumului de energie și pentru accesul la informațiile energetice trebuie să respecte cerințele de accesibilitate digitală prevăzute de Directiva (UE) 2016/2102 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public, în domeniul său de aplicare, precum și cerințele de accesibilitate aplicabile celorlalte servicii digitale, astfel încât persoanele cu dizabilități să nu fie excluse de la utilizarea acestor instrumente;
- la nivel național, schimburile de date între autoritățile publice trebuie să fie realizate, în condițiile legislației aplicabile, prin Platforma Națională de Interoperabilitate, iar datele relevante să fie publicate în formate deschise pe portalul data.gov.ro, pentru a facilita reutilizarea informațiilor și cooperarea instituțională;
- implementarea sistemelor de contorizare inteligentă în România trebuie să fie evaluată din perspectiva interoperabilității, iar Autoritatea pentru Digitalizarea României să fie implicată, în limitele atribuțiilor sale legale și în complementaritate cu autoritățile sectoriale competente, în coordonarea poziției naționale privind actele de punere în aplicare referitoare la schimbul de date și la interoperabilitatea sistemelor;

- este necesară reanalizarea concluziei din fișa legislativă și digitală potrivit căreia evaluarea interoperabilității „nu se aplică", având în vedere că propunerea cuprinde dispoziții privind schimbul de date, interoperabilitatea și utilizarea soluțiilor digitale în sectorul energetic, inclusiv prin raportare la domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) 2024/903 privind măsuri pentru un nivel ridicat de interoperabilitate a sectorului public în întreaga Uniune;
- aplicarea noilor dispoziții trebuie să respecte delimitarea competențelor instituționale, având în vedere că prevederile referitoare la tarifele de rețea, contorizarea inteligentă, fiscalitatea energiei și condițiile de acces și racordare la rețea intră în responsabilitatea autorităților și instituțiilor cu atribuții sectoriale în domeniul energiei, fără a institui atribuții operaționale directe pentru Autoritatea pentru Digitalizarea României privind administrarea datelor energetice, a sistemelor de contorizare inteligentă sau a infrastructurii rețelelor electrice;
- în elaborarea actelor de punere în aplicare prevăzute de propunere, inclusiv a celor referitoare la schimbul de date și utilizarea inteligenței artificiale, trebuie asigurată participarea autorităților competente în domeniul transformării digitale și al interoperabilității, în limitele atribuțiilor legale ale acestora, pentru a promova standardizarea, reutilizarea datelor și coerența soluțiilor informatice la nivel național și european;
- în cadrul negocierilor la nivelul Consiliului Uniunii Europene, România trebuie să urmărească promovarea formatelor deschise pentru datele tarifare, corelarea soluțiilor informatice cu Cadrul european de interoperabilitate și cu standardele deschise, asigurarea interoperabilității datelor de contorizare și corectarea eventualelor neconcordanțe dintre textul propunerii și fișa financiară care o însoțește;
- implementarea obligațiilor privind contorizarea inteligentă și schimbul de date trebuie să fie însoțită de evaluarea costurilor tehnice și administrative pentru operatorii de sistem și autoritățile competente, astfel încât măsurile adoptate să

rămână proporționale cu obiectivele de reducere a costurilor energiei electrice și de modernizare a infrastructurii energetice.

• **subliniază că** este necesară asigurarea unui echilibru între obiectivele de reducere a costurilor energiei electrice, accelerare a electrificării și modernizare a infrastructurii energetice, pe de o parte, și menținerea competitivității industriei, protejarea consumatorilor și respectarea neutralității tehnologice, acolo unde electrificarea imediată nu este fezabilă, pe de altă parte, cu asigurarea interoperabilității sistemelor informatice, a securității cibernetice și a unei repartizări echitabile a costurilor tranziției energetice.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu majoritatea membrilor prezenți, formularea unei **Opinii la COM (2026) 600 final.**

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului, spre dezbatere și adoptare, proiectul de hotărâre privind adoptarea Opiniei, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTE,	**SECRETAR,**
Senator Petrică Lucian RUSU	**Senator Andrei-Emil DÎRLĂU**

Întocmit: Ana Ungureanu, Consilier parlamentar CAE